

MMB2017000000822

48

Rada města Brna

ZM7/2677

Z7/29. zasedání Zastupitelstva města Brna
konaná dne 20. června 2017

Název:

Projekt – „Vývoj nových diagnostických nástrojů a metod pro plošnou screeningovou a individuální identifikaci mimořádně nadaných dětí“ - návrh veřejnoprávní smlouvy o poskytnutí dotace Masarykově univerzitě

Obsah:

- Důvodová zpráva (str. 2)
- Žádost Masarykovy univerzity o poskytnutí dotace (str. 3)
- Návrh veřejnoprávní smlouvy o poskytnutí dotace Masarykově univerzitě (str. 5)

Návrh usnesení:

Zastupitelstvo města Brna

s c h v a l u j e

- poskytnutí individuální dotace Masarykově univerzitě na projekt „Vývoj nových diagnostických nástrojů a metod pro plošnou screeningovou a individuální identifikaci mimořádně nadaných dětí“ ve výši 600 000,- Kč z rozpočtu statutárního města Brna
- veřejnoprávní smlouvu o poskytnutí dotace ve výši 600 000,- Kč Masarykově univerzitě , která tvoří přílohu č.... těchto usnesení.

Stanovisko dotčených orgánů:

Materiál byl předložen Radě města Brna na schůzi č. R7/119. konané dne 6. června 2017.

Zpracovalo:
Oddělení spolupráce a rozvoje

Předkládá:
Rada města Brna

Důvodová zpráva

Investice do rozvoje talentů přináší společnosti nemalý užitek v mnoha oblastech. Toto téma je jednou z priorit MŠMT a také jedním ze strategických cílů RIS. Naším cílem je reagovat na celkově nepříznivou situaci identifikace a rozvoje rozumově nadaných žáků. Navazujeme primárně na poznatky České školní inspekce i Koncepce pro rozvoj nadaných žáků do roku 2020 (MŠMT), které konstatují, že v našem vzdělávacím systému **nejsou zatím nastaveny zcela optimální podmínky jak pro identifikaci, tak pro rozvoj mimořádně nadaných žáků**. Žáků s mimořádným nadáním jsou v populaci přibližně **dvě až tři procenta**, což by mělo v ČR odpovídat přibližně 27 000 dětí. Z dokumentu s názvem *Analýza pedagogicko-psychologické podpory vzdělávání nadaných a poradenské péče o nadané ve školách a školských zařízeních* (výsledek úkolu č.j. MŠMT 510334/2012-210) však vyplývá, že identifikováno v celé ČR je pouhých 932 dětí (v JMK pouze přibližně 200). To znamená, že **více než 96,6 % mimořádně nadaných dětí v České republice vůbec není identifikováno**. Příležitost k adekvátnímu rozvoji talentu tedy dostává jen velmi malá část talentovaných školáků.

Český vzdělávací systém zaměřený výhradně na inkluzi žáků se specifickými vzdělávacími potřebami neklade ve většině případů, podle našich předběžných poznatků, dostatečný prostor pro naplňování specifických vzdělávacích potřeb žáků nadaných a mimořádně nadaných dětí, což považujeme za velkou ztrátu sociálního kapitálu. Vzhledem k tomu, že je právě město Brno centrem vysokoškolského vzdělávání, výzkumu a vývoje nových technologií, domníváme se, že je třeba podchytit již v útlém věku mladé talenty a systematicky jejich potenciál utvářet tak, aby mohli v budoucnu svůj talent uplatnit, rozvinout své schopnosti na maximum a současně přispět svými schopnostmi k rozvoji těchto náročných a současně perspektivních oblastí.

Obecným cílem našeho záměru je tedy aktivně reagovat na současný nepříznivý stav ve vyhledávání a rozvoji nadaných dětí a vytvořit vzájemně provázaný systém identifikace, vzdělávání a podpory potencionálně nadaných dětí, žáků, jejich učitelů, rodičů i všech dalších zapojených aktérů.

Finanční prostředky na poskytnutí dotace Masarykově univerzitě jsou alokovány v upraveném rozpočtu města Brna na rok 2017 v rozpočtu útvaru MMB pro oblast Smart City ORJ 1500 v celkové výši 1 000 000,- Kč.

**MASARYKOVA
UNIVERZITA**

Vážený pan
Ing. Petr Vokřál
Primátor statutárního města Brna
statutární město Brno
Dominikánské nám. 1
601 67 Brno

V Brně dne 31. května 2017

Žádost o poskytnutí dotace z rozpočtu města Brna

Vážený pane primátore,

dovoluji si Vás zdvořile požádat o poskytnutí dotace ve výši 600 000 Kč na financování projektu Vývoj nových diagnostických nástrojů a metod pro plošnou screeningovou a individuální identifikaci mimořádně nadaných dětí. Jedná se o projekt, jehož výstupy jsou významnou součástí koncepce zaměřené na zkvalitnění systému identifikace a následné práce s talenty, resp. mimořádně nadanými v Jihomoravském kraji, na které spolupracuje Centrum rozvoje nadaných dětí Fakulty sociálních studií se zástupci města Brna a Jihomoravského kraje.

Poskytnutá dotace zajistí vývoj a následné pilotní otestování funkčnosti dvou dílčích subtestů skringového identifikačního systému, určeného pro vyhledávání nadaných dětí prvního stupně základních škol. Subtesty vycházejí z nejlivnější teorie inteligence posledních let, která předpokládá určitou vnitřní strukturu kognitivních schopností, kdy vyčíslení jejich míry u konkrétního jedince poskytuje mnohem komplexnější přehled o struktuře jeho nadání ve srovnání s pouhým údajem o celkovém IQ. Právě identifikace, tedy proces vyhledávání intelektově nadaných dětí, je klíčovým krokem v procesu péče o nadané děti.

Investice do rozvoje talentů přináší naší společnosti nemalý užitek v mnoha oblastech. Toto téma je proto jednou z priorit nejen MŠMT, ale také jedním ze strategických cílů RIS. Na našem pracovišti FSS MU se snažíme výzkumnými poznatky pomoci zvrátit celkově nepříznivou situaci v oblasti identifikace a rozvoje rozumově nadaných žáků v Jihomoravském kraji. Proto mi, pane primátore, dovoluji poděkovat Vám za Vaši podporu a vyjádřit víru, že tento projekt bude ze strany města Brna podpořen.

S pozdravem,

Doc. PhDr. Mikuláš Bek, Ph.D.
rektor Masarykovy univerzity

Masarykova univerzita

Žerotínovo nám. 617/8, 601 77 Brno, Česká republika
T: +420 548 48 1111, E: info@muni.cz, www.muni.cz
Bankovní spojení: KB Brno-město, ČÚ: 85636621/0100, IČ: 00218224, DIČ: CZ00218224
V odpovědi prosím uvádějte naše číslo jednací.

Žadatel:

Masarykova univerzita, Žerotínovo náměstí 617/9, 60 77 Brno

Veřejná vysoká škola, zřízena zákonem

Statutární orgán: Doc. PhDr. Mikuláš Bek, Ph.D., rektor

Prostřednictvím: Fakulta sociálních studií, Joštova 218/10, 602 00 Brno

IČ: 00216224

DIČ: CZ00216224

Bankovní spojení: Komerční banka

Číslo účtu: 85636221/0100

Kontaktní osoba: Doc. PhDr. Šárka Portešová, Ph.D.

Požadovaná částka: 600 000 Kč

Účel dotace: Vývoj nových diagnostických nástrojů a metod pro plošnou screeningovou a individuální identifikaci mimořádně nadaných dětí

Odůvodnění žádosti:

Žáků s mimořádným nadáním jsou v populaci přibližně dvě až tři procenta, což by mělo v ČR odpovídat přibližně 27 000 dětí. Více než 96,6 % mimořádně nadaných dětí v České republice vůbec není identifikováno. Příležitost k adekvátnímu rozvoji talentu tedy dostává jen velmi malá část z nich.

Město Brno centrem vysokoškolského vzdělávání, výzkumu a vývoje nových technologií, domníváme se proto, že je třeba podchytit již v útlém věku mladé talenty a systematicky jejich potenciál utvářet tak, aby mohli v budoucnu svůj talent uplatnit, rozvinout své schopnosti na maximum a současně přispět svými schopnostmi k rozvoji těchto náročných a současně perspektivních oblastí.

Právě efektivní identifikace, tedy proces vyhledávání intelektově nadaných dětí, je klíčovým krokem v procesu péče o nadané děti.

Vyhotoveno dne: 25. 4. 2017

Podpis osoby zastupující žadatele:

Přílohy:

1. Popis projektu Vývoj nových diagnostických nástrojů a metod pro plošnou screeningovou a individuální identifikaci mimořádně nadaných dětí
2. Rozpočet projektu Vývoj nových diagnostických nástrojů a metod pro plošnou screeningovou a individuální identifikaci mimořádně nadaných dětí
3. Identifikace osob, v nichž má Masarykova univerzita přímý podíl a výše tohoto podílu

Návrh
Smlouva

o poskytnutí dotace z rozpočtu statutárního města Brna

uzavřená podle § 1746 odst. 2 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v platném znění
a dle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, v platném znění

I.

Smluvní strany

Statutární město Brno
Zastoupené: Ing. Petrem Vokřálem, primátorem města Brna
Adresa: Dominikánské nám. 196/1, 602 00 Brno
IČ: 44992785
DIČ: CZ 44992785
Bankovní spojení: Česká spořitelna, a.s., Olbrachtova 1929/62, 140 00 Praha 4, IČ: 45244782

Číslo účtu pro vrácení dotace: 111 158 222/0800
Ve věcech smluvních je oprávněn jednat: Bc. Jakub Rybář, DiS., vedoucí Oddělení spolupráce a rozvoje
Ve věcech technických je oprávněna jednat: Mgr. Romana Jalůvková, Oddělení spolupráce a rozvoje
(poskytovatel)

a

Masarykova univerzita,
Veřejná vysoká škola zřízená zákonem
Statutární orgán: Doc. PhDr. Mikuláš Bek, Ph.D., rektor
Sídlo: Žerotínovo náměstí 617/9, 601 77 Brno
Bankovní spojení: Komerční banka, a.s.
Číslo účtu: 85636621/0100
IČ: 00216224
DIČ: CZ00216224
Kontaktní osoba: doc. Šárka Portešová, tel. 549496219, e-mail: portes@fss.muni.cz
(příjemce)

II.

Předmět smlouvy

1. Předmětem této smlouvy je poskytnutí dotace k financování činnosti příjemce. Podrobný popis činností, závazných ukazatelů a způsobilých výdajů je definován v příloze č. 1, která je nedílnou součástí této smlouvy.
2. Na poskytovanou dotaci se vztahují ustanovení zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.
3. Dotace je ve smyslu zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), veřejnou finanční podporou a vztahují se na ni všechna ustanovení tohoto zákona.

III.

Výše poskytované dotace

1. Poskytovatel poskytne z rozpočtu statutárního města Brna příjemci dotaci ve výši 600 000 Kč (slovy: šestsettisickorunčeských) na projekt „Vývoj testů pro identifikaci nadaných žáků“
2. Prostředky dotace budou poukázány bankovním převodem na výše uvedený účet příjemce jednorázovou splátkou ve lhůtě nejpozději do 20 dnů ode dne účinnosti této smlouvy.

IV.

Podmínky použití dotace a povinnosti příjemce

1. Příjemce se zavazuje použít prostředky dotace výhradně k účelu, který byl Zastupitelstvem města Brna schválen, a který je specifikován v čl. III. a příloze č. 1 této smlouvy.
2. Příjemce odpovídá po celou dobu čerpání dotace za její hospodárné použití a řádné vedení evidence jejího čerpání.
3. Splní-li příjemce definici zadavatele podle zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, je dále povinen postupovat při výběru dodavatele zboží a služeb podle tohoto zákona. Příjemce bere na vědomí, že porušení této povinnosti posuzuje poskytovatel jako porušení rozpočtové kázně ve smyslu § 22 zákona č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.
4. Příjemce zajistí ve svém účetnictví v souladu s obecně platnými předpisy, zejména zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, řádné a oddělené sledování použitých prostředků dotace. Odpovídá také za řádné vedení a viditelné označení účetních dokladů prokazujících použití dotace z finančních prostředků statutárního města Brna.
5. Příjemce je oprávněn využít prostředky z poskytnuté dotace na náklady vzniklé od 1. 7. 2017 do 31. 8. 2018.
6. Příjemce předloží kdykoli v průběhu roku na vyžádání kontrolního orgánu statutárního města Brna průběžné vyúčtování použitých prostředků dotace. K tomu je povinen předložit veškeré podklady a informace potřebné k provedení kontroly použití prostředků dotace a dodržení účelu při jejich použití.
7. Příjemce předloží poskytovateli nejpozději v termínu do 30. 9. 2018 závěrečné vyúčtování použitých prostředků dotace. Ve stejném termínu je povinen předložit poskytovateli závěrečnou zprávu o vyhodnocení činností. Nejpozději k tomuto termínu je rovněž povinen vrátit na účet poskytovatele případnou nepoužitou část prostředků dotace.
8. Příjemce je oprávněn jakékoli změny při plnění činností uvedených v příloze č. 1 smlouvy poskytovatelem provést jen s jeho předchozím písemným souhlasem.
9. Příjemce je povinen vrátit na účet poskytovatele ve stanoveném termínu neoprávněně použité prostředky dotace, které byly zjištěny zejména po provedené průběžné kontrole nebo v závěrečném vyúčtování. Termín pro vrácení prostředků dotace stanoví poskytovatel ve výzvě, kterou doporučenou poštou zašle příjemci.
10. Příjemce je povinen průběžně informovat poskytovatele o všech změnách, které by mohly při vymáhání neoprávněně zadržovaných nebo použitých prostředků dotace zhoršit jeho pozici věřitele nebo dobytost jeho pohledávky. Zejména je příjemce povinen oznámit poskytovateli změny své právní formy, změny v osobách statutárního orgánu, změny související s akcí, pro niž se dotace účelově poskytuje, apod.

11. Příjemce souhlasí se zveřejněním svého jména, adresy (sídla), dotačního titulu a výše poskytnuté dotace.
12. Příjemce je povinen neprodleně informovat poskytovatele, že došlo k přeměně příjemce. Příjemce je povinen zajistit, aby povinnosti z této smlouvy byly plněny i po přeměně, projekt byl řádně naplněn, dotace byla řádně vyčerpána a řádně vyúčtována.
13. Příjemce je povinen neprodleně informovat poskytovatele o skutečnosti, že bylo rozhodnuto o zrušení příjemce s likvidací. Současně uvede osobu likvidátora. Příjemce je povinen vrátit poskytovateli nevyčerpanou část dotace. Vyčerpaná část dotace se poskytovateli nevrací a bude poskytovateli řádně vyúčtována.
14. Daň z přidané hodnoty lze do uznatelných nákladů zahrnout jen v případě, že příjemce není plátcem DPH, případně nemá nárok na odpočet DPH.
15. Příjemce se zavazuje, že při prezentaci své činnosti bude uvádět Statutární město Brno jako poskytovatele části finančních prostředků. Při použití loga Brna je povinen podržet zásady pro jeho použití.

V.

Sankční podmínky

1. Pokud příjemce použije poskytnutou dotaci (případně její část) k jinému účelu, než je uveden v příloze č. 1 této smlouvy, považují se tyto prostředky (případně jejich část) za prostředky neoprávněně použité ve smyslu zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, a příjemce je povinen je vrátit a uhradit poskytovateli penále ve výši odpovídající 1 promile neoprávněně použitých prostředků za každý den uplynulý ode dne, kdy byly prostředky neoprávněně použity, do dne jejich opětovného připsání na účet poskytovatele, nejvýše však do výše částky neoprávněně použitých prostředků.
2. Pokud příjemce poruší podmínky uvedené v ustanovení čl. IV. odst. 4 této smlouvy, považuje se toto porušení za méně závažné a příjemce je povinen odvést do rozpočtu poskytovatele dotace částku ve výši 5 % poskytnutých prostředků spolu s povinností uhradit penále ve výši 1 promile denně z částky odvodu, nejvýše však do výše této částky. Penále se počítá ode dne následujícího po dni, kdy došlo k porušení rozpočtové kázně, do dne připsání peněžních prostředků na účet poskytovatele.
3. Neodvede-li příjemce na účet poskytovatele k termínu stanovenému v čl. IV. odst. 7. této smlouvy nepoužité peněžní prostředky dotace, považuje se porušení této podmínky za méně závažné a příjemce je povinen ve stanovené náhradní lhůtě odvést do rozpočtu poskytovatele dotace částku ve výši 5 % poskytnutých prostředků spolu s povinností uhradit penále ve výši 1 promile denně z částky odvodu, nejvýše však do výše této částky. Penále se počítá ode dne následujícího po dni, kdy došlo k porušení rozpočtové kázně, do dne připsání peněžních prostředků na účet poskytovatele.
4. Neodvede-li příjemce na účet poskytovatele k termínu stanovenému dle čl. IV. odst. 9. této smlouvy neoprávněně použité prostředky dotace, považuje se toto porušení podmínky za méně závažné a příjemce je povinen ve stanovené náhradní lhůtě odvést do rozpočtu poskytovatele dotace částku ve výši 5 % poskytnutých prostředků spolu s povinností uhradit penále ve výši 1 promile denně z částky odvodu, nejvýše však do výše této částky. Penále se počítá ode dne následujícího po dni, kdy došlo k porušení rozpočtové kázně, do dne připsání peněžních prostředků na účet poskytovatele.

5. Nepředloží-li příjemce dotace závěrečné vyúčtování použitých prostředků dotace spolu se závěrečnou zprávou o vyhodnocení zadaných úkolů v termínu stanovenému v čl. IV. odst. 7., považuje se porušení podmínky za méně závažné a příjemce je povinen uhradit penále ve výši 5 promile z celé výše částky poskytnuté dotace za každý den prodlení. Penále se počítá ode dne následujícího po dni, kdy došlo k porušení rozpočtové kázně, do dne, připsání peněžních prostředků na účet poskytovatele.
6. Nepředloží-li příjemce dotace závěrečné vyúčtování použitých prostředků dotace spolu se závěrečnou zprávou o vyhodnocení zadaných úkolů v náhradním termínu stanoveném mu poskytovatelem, nařídí poskytovatel odvod za porušení rozpočtové kázně ve výši poskytnutých prostředků spolu s povinností uhradit penále ve výši 1 promile denně z odvedené částky, nejvýše však do výše této částky. Penále se počítá ode dne následujícího po dni, kdy došlo k porušení rozpočtové kázně, do dne připsání peněžních prostředků na účet poskytovatele.
7. Příjemce bere na vědomí, že porušení povinností stanovených touto smlouvou bude řešeno jako porušení rozpočtové kázně ve smyslu § 22 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. V případě prodlení s odvodem za porušení rozpočtové kázně je příjemce povinen zaplatit penále dle § 22 odst. 8 tohoto zákona.
8. Veškeré platby jako důsledky porušení závazků provede příjemce formou bezhotovostního převodu na účet poskytovatele, uvedený v záhlaví této smlouvy. Dotace či její části se považují za vrácené dnem, kdy byly připsány na účet poskytovatele.

VI.

Ukončení smlouvy

1. Smlouvu lze ukončit na základě písemné dohody obou smluvních stran nebo písemnou výpovědí smlouvy, a to za podmínek dále stanovených.
2. Poskytovatel může smlouvu vypovědět před proplacením i po proplacení dotace.
3. Výpovědním důvodem je porušení povinností příjemcem stanovených touto smlouvou nebo obecně závaznými právními předpisy, kterého se příjemce dopustí zejména pokud:
 - a) svým jednáním poruší rozpočtovou kázeň dle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, v platném znění,
 - b) je on sám, případně jako právnická osoba či některá osoba tvořící statutární orgán příjemce odsouzen/a za trestný čin, jehož skutková podstata souvisí s předmětem podnikání nebo činností příjemce, nebo pro trestný čin hospodářský, anebo trestný čin proti majetku ve smyslu zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, v platném znění a zákona č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob, v platném znění,
 - c) bylo zahájeno insolvenční řízení podle zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení, v platném znění,
 - d) příjemce uvedl nepravdivé, neúplné nebo zkreslené údaje, na které se váže uzavření této smlouvy,
 - e) je v likvidaci
 - f) opakovaně neplní povinnosti stanovené touto smlouvou, i když byl k jejich nápravě vyzván poskytovatelem.

4. V případě výpovědi této smlouvy před proplacením dotace, nárok na vyplacení dotace nevzniká a nelze se jej platně domáhat. V případě výpovědi této smlouvy po proplacení dotace, se příjemce zavazuje poskytnuté peněžní prostředky vrátit bezhotovostním převodem na účet poskytovatele bez zbytečného odkladu, nejpozději však do konce výpovědní lhůty.
5. Výpověď smlouvy musí být písemná a musí být v ní uvedeny důvody výpovědi.
6. Výpovědní lhůta činí jeden měsíc a začne běžet od prvního dne měsíce následujícího po měsíci, v němž byla výpověď doručena příjemci. Účinky doručení pro účely této smlouvy nastávají i tehdy, pokud příjemce svým jednáním nebo opomenutím doručení zmařil.
7. Účinky výpovědi nastávají dnem uplynutí výpovědní lhůty za podmínky, že příjemce dotace vrátí poskytnuté peněžní prostředky před jejím uplynutím. Jinak k ukončení smlouvy dojde až vypořádáním všech práv a povinností smluvních stran.
8. Příjemce je oprávněn tuto smlouvu kdykoliv písemně vypovědět nejpozději však do konce lhůty pro podání vyúčtování, přičemž výpověď je účinná dnem jejího doručení poskytovateli. V takovém případě je příjemce povinen vrátit poskytnutou částku dotace poskytovateli do 14 dnů ode dne účinnosti výpovědi.
9. Při ukončení smlouvy dohodou je příjemce povinen vrátit bezhotovostním převodem na účet poskytovatele poskytnutou částku dotace, která mu byla již vyplacena, a to bez zbytečného odkladu, nejpozději do 30 dnů od doručení dohody podepsané oběma smluvními stranami, nedohodnou-li se smluvní strany jinak.

VII.

Závěrečná ustanovení

1. Smluvní strany berou na sebe práva a povinnosti z této smlouvy. V případě vzniku sporů budou tyto řešeny přednostně vzájemnou dohodou smluvních stran.
2. Tato smlouva se vyhotovuje ve třech vyhotoveních. Poskytovatel obdrží dvě vyhotovení, příjemce jedno vyhotovení.
3. Veškeré změny a doplňky této smlouvy musí mít písemnou formu.
4. Smlouva nabývá platnosti dnem jejího podpisu oběma smluvními stranami a účinnosti dnem zveřejnění v registru smluv dle zákona č. 340/2015 Sb., o registru smluv, ve znění pozdějších předpisů.
5. Statutární město Brno je při nakládání s veřejnými prostředky povinno dodržovat ustanovení zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (zejména § 9 odst. 2 ve znění zákona č. 61/2006 Sb.). Statutární město Brno je povinným subjektem dle zákona č. 340/2015 Sb., o registru smluv, v platném znění.
6. Zástupci smluvních stran si smlouvu přečetli, s jejím obsahem souhlasí, což stvrzují svým vlastnoručním podpisem.

Doložka:

Smlouva o poskytnutí dotace mezi statutárním městem Brnem a Masarykovou univerzitou
byla schválena na Z7/.... zasedání Zastupitelstva města Brna konaném
dne 2017.

V Brně dne

V Brně dne

.....
statutární město Brno
Ing. Petr Vokřál
primátor

.....
Masarykova univerzita
Doc. PhDr. Mikuláš Bek, Ph.D.
rektor

Příloha č. 1. Popis projektu „Vývoj nových diagnostických nástrojů a metod pro plošnou screeningovou a individuální identifikaci mimořádně nadaných dětí“

1. Úvod

Investice do rozvoje talentů přináší naší společnosti nemalý užitek v mnoha oblastech. Toto téma je proto jednou z priorit MŠMT a také jedním ze strategických cílů RIS. Na našem pracovišti FSS MU se snažíme výzkumnými poznatky reagovat na celkově nepříznivou situaci identifikace a rozvoje rozumově nadaných žáků v Jihomoravském kraji. Navazujeme na poznatky České školní inspekce i Koncepce pro rozvoj nadaných žáků do roku 2020 (MŠMT), které konstatují, že v našem vzdělávacím systému nejsou zatím nastaveny zcela optimální podmínky jak pro identifikaci, tak pro rozvoj mimořádně nadaných žáků.

Žáků s mimořádným nadáním jsou v populaci přibližně dvě až tři procenta, což by mělo v ČR odpovídat přibližně 27 000 dětí. Z dokumentu *Analýza pedagogicko-psychologické podpory vzdělávání nadaných a poradenské péče o nadané ve školách a školských zařízeních* (výsledek úkolu č.j. MŠMT 510334/2012-210) však vyplývá, že identifikováno je pouhých 932 dětí. To znamená, že více než 96,6 % mimořádně nadaných dětí v České republice vůbec není identifikováno. Příležitost k adekvátnímu rozvoji talentu tedy dostává jen velmi malá část z nich.

Právě identifikace, tedy proces vyhledávání intelektově nadaných dětí, je klíčovým krokem v procesu péče o nadané děti. Na aktuálnost této problematiky ukazuje celá řada zahraničních studií. To se týká jak všeobecně nadaných žáků, tak zejména žáků s atypickým kognitivním vývojem.

2. Cíl projektu

Ačkoliv je vyhledávání mimořádně nadaných žáků zásadní součástí procesu péče o ně, je v České republice stále citelný nedostatek psychometricky ověřených diagnostických nástrojů zaměřených na tuto populaci. S ohledem na dané nepříznivé skutečnosti plánujeme **vyvinout, psychometricky ověřit a pilotně použít první dva dílčí subtesty skríníngového identifikačního systému, určeného pro vyhledávání nadaných dětí prvního stupně základních škol.**

Vývoj skríníngových diagnostických nástrojů je veden snahou pomoci učitelům v městě Brně identifikovat potencionálně nadané žáky. Vycházíme ze skutečnosti, že si učitelé nebývají vždy zcela jisti intelektovým potenciálem jednotlivých žáků a obrací se na nás s žádostí o spolupráci při vyhledání nadaných žáků v jejich kmenových školách.

V tomto projektu tedy nabízíme možnost takový skríníngový systém, tvořený ze 2 subtestů (pokrývajících různé intelektové schopnosti), vyvinout. Vývoj testů není jednoduchý proces - jde o dlouhodobou, systematickou, koncepční práci. Projekt předpokládá intenzivní roční práci týmu pracovníků odborníků. Na projektu se musí podílet tým psychologů – kteří budou vytvářet a testovat jednotlivé testové položky, psychometrici, kteří budou vytvářet testové normy, grafik a programátor (test se bude žákům zadávat hromadně přes PC.) Dále se počítá se zapojením studentů, kteří budou test pilotně ověřovat v jiném kraji, než JMK. Bez této spolupráce specialistů by nebylo možné validní psychometricky ověřený nástroj používat.

Jde o dotační projekt – výsledek bude náležet Masarykově univerzitě, což bylo konzultováno a potvrzeno právním oddělením Statutárního města Brna, konkrétně paní Mgr Janou Rokytovou.

Zdarma však bude test používán ve školách města Brna, kde pomůže vytipovat intelektově nadané žáky, což je základním kamenem dohodnuté spolupráce na realizaci koncepce práce s nadanými dětmi v Brně a JMK.

3. Proces vývoje diagnostického testu a způsob jeho administrace

Snahou projektu je propojit psychologickou diagnostiku s digitálními technologiemi. V návaznosti na nově se rozvíjející přístup označovaný jako **game based assesment** chceme vytvořit on-line diagnostickou aplikaci, která bude sloužit jako psychometricky validní test. Ten bude ke zvýšení motivace testovaných zasazený do pro děti atraktivního prostředí. Díky této online aplikaci bude možné pomocí PC či tabletu hravou a zábavnou formou identifikovat ty žáky a studenty, kteří v této dílčí části intelektových schopností excelují. Test budou moci dětem administrovat učitelé přímo ve školách.

Počítačová online aplikace umožní sběr dat na velkých souborech dětí. Velkou výhodou aplikace bude také její otevřenost, která umožní její postupné rozšiřování formou vývoje a integrace nových subtestů, které budou zaměřeny na další dílčí schopnosti žáků. Takový diagnostický nástroj v našich podmínkách doposud neexistuje.

Vývoj a design nového psychodiagnostického systému však není snadný. Předpokládá cílený výběr vhodného obsahu a tematického zakotvení, vytvoření dostatečného množství náročných položek a jejich ověření, zasazení testu do zajímavého, hravého prostředí, udržování motivace a zájmu dětí test řešit.

Centrum rozvoje nadaných dětí, Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity

Fakulta sociálních studií vnímá téma podpory a rozvoje intelektového nadání již v útlém věku jako vysoce důležité a zásadní. Problematika intelektového nadání patří mezi klíčová výzkumná témata oboru psychologie na fakultě.

Centrum rozvoje nadaných dětí je pracovní skupina vysokoškolských pedagogů, výzkumných pracovníků, doktorandů a pregraduálních studentů působících v Institutu výzkumu dětí, mládeže a rodiny a na Katedře psychologie Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity v Brně. Členové centra se výzkumně i prakticky zabývají problematikou intelektově nadaných dětí. Hlavním cílem pracovní skupiny je zejména pomáhat zkvalitňovat péči o mimořádně nadané děti a žáky v České republice, prvořadě v Jihomoravském kraji. Pracovníci centra uskutečňují výzkum v této oblasti, vyvíjejí nové validní diagnostické metody, sloužící k identifikaci nadaných žáků, vzdělávají pedagogy, psychology i vysokoškolské studenty těchto specializací, poskytují psychologické poradenství dětem i jejich rodičům. Jejich snahou je rovněž popularizovat téma nadání a organizovat různorodé vzdělávací a rozvojové aktivity pro identifikované nadané děti. Intenzivně usilují o vytvoření sítě odborníků a zájemců z různých sfér, kteří mají rovněž zájem téma intelektového nadání aktivně rozvíjet a utvářet. V neposlední řadě budují spolupráci se zahraničními odborníky a pokouší se o aplikaci osvědčených zahraničních postupů v ČR.

Na vzniku této nové technologie se budou podílet primárně zaměstnanci Masarykovy univerzity. V menším rozsahu počítáme se zapojením specialistů z VUT nebo ze soukromé sféry. Tým na FSS MU se tematice nadaných žáků prakticky i výzkumně věnuje více než 20 let. Jsme renomované pracoviště, které je díky svým aktivitám v této oblasti známé jak u nás, tak i v zahraničí.

Cíl našich odborných aktivit je zaměřen na jinou věkovou populaci potencionálně nadaných žáků. Zaměřujeme se dlouhodobě na děti od MŠ do 5. třídy základní školy. Této populaci žáků se v Brně, ani v JMK nikdo nevěnuje (např. na PdF MU se kolegyně dr. Trnová odborně zaměřuje svými aktivitami na starší žáky a studenty, zejména v přírodních vědách. Souvisí to zejména s její aprobací, kterou je učitelství pro SŠ, obor: biologie-chemie).

Naše Centrum a jeho internetové stránky nadanedi.cz vybralo MŠMT jako hlavní a současně jediný zdroj odborných informací v této oblasti pro pedagogickou veřejnost: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/14-informace-ke-vzdelavani-nadanych-zaku?highlightWords=nadani>.

4. Teoretické zakotvení testu

Test bude vycházet z nejlivnější teorie inteligence posledních let. Tato tzv. C-H-C teorie (Cattell, Horn, Carroll) předpokládá určitou vnitřní strukturu kognitivních schopností, kterou se snaží vyjádřit jako třístupňové hierarchické uspořádání. Na nejvyšší úrovni ponechává faktor g (tj. obecnou inteligenci), což je dáno skutečností, že prakticky všechny typy úloh testujících kognitivní schopnosti se sebou do určité míry vzájemně korelují. Ve druhé vrstvě rozlišuje C-H-C teorie 7 tzv. *širokých schopností* (broad abilities), z nichž každá se skládá z několika *úzkých schopností* (narrow abilities).

Diagnosticky představuje výrazný přínos zejména druhá vrstva, tedy vrstva širokých schopností. Jejich počet je dostatečně malý na to, aby mohla být každá z nich v průběhu standardního vyšetření testována alespoň jednou zkouškou (subtestem), zároveň ale vyčíslení jejich míry u konkrétního jedince poskytuje mnohem komplexnější přehled o struktuře jeho nadání ve srovnání s pouhým údajem o celkovém IQ.

V tomto pilotním projektu se zaměříme na vývoj 2 subtestů:

1. **subtest na Fluidní usuzování** (Fluid reasoning, Gf). Jde o schopnost, která stojí do určité míry v protikladu ke krystalizované inteligenci. Zahrnuje logické usuzování a myšlení, které se uplatní při řešení nových a neobvyklých situací a je tedy v zásadě nezávislá na předchozí životní zkušenosti.
2. **Test na krátkodobou paměť** (Short term memory, Gsm). Schopnost registrovat určitou informaci, v průběhu krátkého časového úseku.

Do budoucna plánujeme test rozšířit i na další oblasti CHC teorie např. na oblast **Porozumění a znalosti** (Comprehension-knowledge, Gc), **Vizuo-prostorové myšlení** (Visual-spatial thinking, Gv) apod.

5. Přínos projektu

Učitel (v případě uděleného souhlasu rodičem) a rodič dítěte, které absolvovalo odpovídající skrínigové on-line testování, může dostat ihned informaci o vybraných kognitivních schopnostech konkrétního žáka. Kromě toho bude možné ihned realizovat konkrétní úpravy vzdělávání takového žáka, jako je např. obohacení učiva, akcelerace, či zařazení dítěte do speciálního vzdělávacího programu. Nemusí tedy docházet ke stagnaci jeho rozvoje, ani ke

snížení jeho zájmu o vzdělávání. Tvorba nových diagnostických metod, zlepší kvalitu procesu vyhledávání nadaných a adekvátní péče o ně.

6. Systémové cíle projektu

Předpokládáme, že díky projektu dojde k:

1. Vytvoření komplexního, vzájemně propojeného a trvale spolupracujícího systému identifikace, podpory a vzdělávání nadaných dětí, žáků a studentů v městě Brně a v JmK.
2. Vytvoření vzájemně propojené sítě škol v městě Brně a v JMK, které budou proškoleny a metodicky vedeny ve vyhledávání a vzdělávání nadaných žáků.
3. Lepší součinnosti škol, které provádějí skriningové testování, a pedagogicko-psychologických poraden, kam budou nominovaní žáci odesíláni ke komplexnímu vyšetření.

7. Výstupy projektu

Konkrétními výstupy projektu budou 2 subtesty (subtest na Fluidní usuzování, tj. Fluid reasoning, Gf a Test na krátkodobou paměť, tj. Short term memory, Gsm, popsán výše), jakožto součást aktuálně připravované a projednávané koncepce práce s talenty v kraji, která má v návaznosti na Regionální inovační strategii Jihomoravského kraje pro období 2014-2020 za cíl primárně získat dostatek talentované mládeže pro výzkumnou dráhu, zejména v přírodních a technických vědách.

Funkčnost a kompatibilita obou vytvořených subtestů budou následně otestovány na žácích základních škol v JMK, pilotně pak v brněnských pro případnou evaluaci a možnou úpravu před spuštěním plošného screeningu v rámci celého JMK. Pro zajištění dostatečné kredibility výstupů projektu navrhujeme do akceptačního boardu projektu tyto členy:

- 1) Doc. PhDr. Vladimír Dočkal, CSc. – Výzkumný ústav dětské psychologie a patopsychologie, Bratislava
- 2) Doc. PhDr. Jana Marie Havigerová, Ph.D., psycholožka, Psychologický ústav, Filozofická fakulta Masarykova univerzita a Ústav primární a preprimární edukace, Pedagogická fakulta, Univerzita Hradec Králové.
- 3) Doc. Mgr. Jiří Mudrák, Ph.D., psycholog, Pedagogická fakulta, Univerzita Karlova v Praze.

Příloha č. 2 Celkový rozpočet projektu

Položka	Předpokládané náklady v Kč
Osobní náklady vč. odvodů, DPP a stipendia	560 000,00
Věcné výdaje a služby	40 000,00
Náklady celkem	600 000,00
Příjmy celkem	0,00
Žádost o dotaci	600 000,00

Zdůvodnění:

Osobní náklady

V kategorii osobní náklady budeme čerpat zejména prostředky na úvazek hlavního řešitele, programátory testovacího prostředí, grafiky a statistiky pro vývoj testových norem. Stipendia plánujeme pro doktorandy - studenty na sběr dat a vývoj diagnostických testových položek.

Věcné náklady budou čerpány například na nákup 2 notebooků nebo tabletů pro testování vyvíjených subtestů přímo ve školách, kde se budou metody pilotně ověřovat.

Příloha č. 3 Identifikace osob v nichž má Masarykova univerzita přímý podíl

Identifikace osob, v nichž má žadatel přímý podíl a výše tohoto podílu (název, popřípadě obchodní firma, sídlo a identifikační číslo osoby):

Název	FlowMon Networks, a.s.
Adresa sídla	U Vodárny 2965/2, 616 00 Brno - Žabovřesky
Identifikační číslo	27730450
Výše podílu	4%, tj. 80 000,-- Kč

Název	Netcope Technologies, a.s.
Adresa sídla	U Vodárny 2965/2, 616 00 Brno - Žabovřesky
Identifikační číslo	04428340
Výše podílu	4%, tj. 80 000,-- Kč

Název	Institut biostatistiky a analýz, s.r.o.
Adresa sídla	Kotlářská 267/2, Veverí, 602 00 Brno
Identifikační číslo	02784114
Výše podílu	7%, tj. 19 999,-- Kč

Název	Biology Park Brno a.s.
Adresa sídla	Heršpická 813/5, 639 00 Brno
Identifikační číslo	41602706
Výše podílu	25%, tj. 11 040 000,-- Kč